

foran os, vise at over Halvdelen af vor Handel paa Ulandet besørget af fremmede Skibe. Jeg finder derfor, at de Indvendinger, der tidligere ere blevne gjorte, da Sagen var til Behandling her, ikke i den 1ste Del af Samlingen, da var den ikke til Behandling, men navnlig i forrige Samling — og som ogsaa dengang vilde være blevne imødegaaede, hvis der havde været Tid dertil — de Indvendinger finder jeg ikke kunne have nogen Vægt, og jeg tror ogsaa, jeg skal være i Stand til tilstrækkelig at imødegaa dem, hvis de atter fremkomme. Den høitærede Minister gjorde en Indvending, dengang Sagen forrige Gang var til Behandling, og det var da navnlig den, at Lovforslaget ikke var ledsaget af Motiver, saaledes at han egentlig deraf kunde kjende Tankegangen i Forslaget, og hvorpaa man byggede det. Jeg maa da gjøre en Undskyldning for, at Forslaget heller ikke denne Gang møder med Motiver, men Sagen er, at det jo egentlig ikke er Coutume, at Lovforslag, der indbringes af Medlemmer af Thinget møde med Motiver. I Reglen søger man Motiverne i den Tale, hvormed Forslagsstillerne indbringe deres Forslag, og Motiverne til Lovforslaget, som det i forrige Samling blev indbragt, maatte søges i de Ord, hvormed det ærede daværende Medlem for Viborg Amts 5te Valgtreds (Thorup) anbefalede Forslaget, hvad han gjorde meget udførligt. Da jeg i Aar indbragte Forslaget, tillod jeg mig at henvise til, hvad der fra Forslagsstillernes Side tidligere var sagt i denne Sag, som Motiv til dens Fremkomst, og jeg vil nu antage, at Sagen er den høitærede Minister saa tilstrækkelig bekendt, at han vil undskyldte, at Lovforslaget heller ikke denne Gang er ledsaget af Motiver. Men den væsentligste Indvending, den ærede Minister gjorde, var, at det, som Overflaget gik ud paa eller i alt Fald den hele forlangte Sum, var betydelig højere — 11 Millioner dengang, nu kun 10 Millioner — end det virkelig Overflag. Den ærede Minister kunde ikke forstaa, hvorledes disse 11 Millioner skulde kunne berettiget forlanges. Jeg skal oplyse, at det er Noget, som efter min Mening følger ganske naturligt af sig selv. Et Foretagende, som ikke vil kunne udføres i kortere Tidsrum end gennem 5 Aar, til og med en Anlægs kapital af, efter Overflaget, 25 Millioner Kr., maa ogsaa paaføres en Renteudgift i de 5 Aar. Regne vi da 4 pCt. Rente af 25 Millioner i 5 Aar, saa have vi allerede der en Udgiftsforøgelse af Overflaget med 5 Millioner, det er kommet op til 30 Millioner. Saa

var der, saaledes som Forslaget var, kun 6

Millioner tilbage, men nu er der kun 5 Millioner, efter som det er indbragt paa 35 Millioner. Men det er jo aabenbart, at naar der skal beregnes Noget til et Selskabs Dannelse og til den Risiko, som man løber ved Udførelsen af et saadant Foretagende, saa kan man ikke godt regne mindre end 5 til 6 Millioner. Naar vi se hen til, hvilke Uheld der tilstødte Simsfjordsbroen, da den var under Bygning og de Uheld, der tilstødte ved den hollandske Havnebygning ved Amsterdam, saa vil man finde, at man ved et Overslag virkelig maa beregne en vis Del udover den egentlige Anlægs kapital under den Risiko, som er forbundet dermed ved Udførelsen. Jeg skal gerne være den høitærede Minister til Tjeneste med hderligere Beregninger om, hvorledes dette maatte komme frem, hvis han ønsker det. Der blev ogsaa gjort endel saglige Indvendinger forrige Gang, Sagen var til Behandling, og jeg forudsier, at noget Sligt kan komme igjen i Aar, men jeg skal da henvise til, at det Projekt, den Plan over Havne- og Kanal anlæget, som blev omdelt, til ærede Medlemmer i forrige Samling, indeholdt et fuldstændigt Overslag over de enkelte Arbejder. At det ærede daværende Medlem fra Ebeltoft turde indlade sig paa udførlig at kritisere det, forstaaer jeg ikke rigtigt. Jeg forstaaer bedre, at det ærede Medlem for Bestervig (H. Andersen) kunde gjøre det, efter som han jo har ganske andre tekniske Forudsætninger dertil end det ærede daværende Medlem fra Ebeltoft; men jeg vil dog sige, at jeg kan ikke tillægge en saadan Kritik nogen overordentlig Vægt, thi det er jo et stort Spørgsmaal, om man kan være fuldstændig enig i Priiserne for de forskellige Arbejders Udførelse. En saadan Beregning opstilles jo ofte under visse Hensyn, det beror paa, hvilket Syn man overhovedet har paa Sagens virkelige Betydning. Har man et saadant Syn paa Sagen, at man ser tvivlende paa dens Nytte, bliver man vel nemt tilbøielig til ogsaa at gjøre overdrevne Beregninger over, hvad Udførelsen kan komme til at koste. At man kan komme til at se meget forskjellig paa en Sag i saa Henseende, skal jeg blot nævne et Exempel paa, som har mødt mig i de sidste Dage. En af de Agenter, som ere antagne til at kjøbe Sten til Middelfrandsfortet, var forleden i Nyborg og vilde handle der med Stenfisserne om Levering af Sten til Fortet, og han forlangte Stenene leverede til 30 Kr. pr. Kubikfavn, men Stenfisserne ved Nyborg, som sælge Sten til den holstenske Kanal, saae, saavidt jeg veed, 40 Kr. der, og de vilde og kunde selvfølgelig ikke levere dem billigere til